

24 klatki na sekundę. Opowieść o dobranocce - wystawa

kategoria:

Kultura

Cała Łódź

Dla dzieci

Teatr

Wystawy i pokazy

autor: Teatr Lalek Arlekin im. Henryka Ryla w Łodzi

Teatr Lalek Arlekin

04.11.2022 - 14.11.2022

W godzinach pracy placówki

Od 17 czerwca Teatr Lalek Arlekin zaprasza wszystkich widzów do obejrzenia nowej ekspozycji w teatralnej Galerii A „Akwarium” zatytułowanej „24 klatki na sekundę. Opowieść o dobranocce”. Wystawa na górnym foyer Arlekina, poświęcona kultowym polskim filmom animowanym dla dzieci pochodzi ze zbiorów rzeszowskiego Muzeum Dobranoczek. Prezentowane są tu zdjęcia, projekty scenograficzne, scenopisy obrazowe a także oryginalne lalki - Misia Uszatka, Pingwina Pik-Poka czy Colargola. Wystawę będzie można oglądać w Łodzi do połowy grudnia.

Wszystkie obiekty dotyczą filmów animowanych, powstałych w Studio Małych Form Filmowych Se-ma-for, wytwórni działającej od 1947 r. w Łodzi. Najstarszą lalką na wystawie jest Królewna, z filmu Przygody rycerza Szaławiły, z 1956 r. w reż. Edwarda Sturlisa (scenariusz Jan Brzechwa, scenografia Adam Kiljan). Na wystawie znajdują się głównie obiekty powstałe do wyprodukowanych przez Se-ma-for dobranoczek, emitowanych w I. 60., 70., i 80. w 1 Programie Telewizji Polskiej. Pierwszym serialem były Przygody Colargola, 1968-1974 a następnie, po jego sukcesie, Przygody Misia Uszatka 1975-1987, Przygody Pingwina Pik-Poka, 1988-1992 oraz Przygody kota Filemona, 1977-1981. Postacie z wszystkich tych bajek znalazły się na teatralnej wystawie – są więc oryginalne lalki dobranockowych bohaterów, które brały udział w produkcjach, dokumentacja z planów filmowych, folie animacyjne a także książkowe „storyboardy” kreślone ręką m.in. Tadeusza

Wilkosza.

Dobranocki emitowano o godz. 19.00, były jednym z niewielu programów dla dzieci, dlatego bardzo wyczekiwany. Trwały zwykle ok. 10 minut i wyznaczały dzieciom porę snu. Szczególny pod tym względem był Miś Uszatek, który na koniec każdego odcinka ubierał się w piżamkę, kładł się do łóżka i mówił wszystkim dzieciom: dobranoc. Było to niezwykle cenioną przez ówczesnych rodziców pomocą. Jako pierwszą polską dobranockę wyemitowano audycję telewizyjną „Jacek i Agatka” 2 października 1962 r. Emisja ostatniej wieczorynki w Programie Pierwszym TVP miała miejsce 30 sierpnia 2013 roku i była to brytyjska „Świnka Peppa”.

Sam proces produkcji 10-minutowej dobranocki był długotrwałym przedsięwzięciem. Polegał na wykonaniu lalek, często, ze względu na zużycie, kilku kopii tej samej postaci, scenografii a następnie utrwalaniu kolejnych etapów ruchu na planie filmowym. Jednosekundowy ruch postaci wymagał wykonania 24 zdjęć, łączonych później w płynny gest na etapie montażu. Wielopostaciowe sceny ze zmieniającą się scenografią komplikowały i wydłużały proces produkcji. Na planie filmów rysunkowych, kolejne fazy ruchu postaci i sceny malowane były na foliach celuloidowych. Wcześniej oczywiście musiał powstać scenariusz z dialogami, atrakcyjnymi opowieściami i anegdotami a aktorzy musieli dać głos animowanym bohaterom. Byli to m.in. Mieczysław Czechowicz (Przygody Misia Uszatka), Barbara Marszałek, aktorka Teatru im. Stefana Jaracza w Łodzi (Przygody Kota Filemona) czy Joanna Stasiewicz, aktorka Teatru Lalek Arlekin w Łodzi (Przygody Pingwina Pik-Poka). Technik tworzenia animacji jest wiele, z tymi, których używano do tworzenia kultowych dobranoczek, w l. 60., 70., i 80. można zapoznać się na stałej ekspozycji Pałac pełen bajek w Muzeum Kinematografii w Łodzi.

Najwięcej zgromadzonych na wystawie obiektów pochodzi z filmów powstałych pod kierownictwem artystycznym Tadeusza Wilkosza (ur. 1934), scenografa, współscenarzysty, reżysera wielu odcinków produkowanych w Semaforze seriali a także filmów pełnometrażowych. Artysta jest absolwentem Wyższej Szkoły Przemysłu Artystycznego w Pradze ze specjalnością grafiki filmowej.

Wystawę przygotowano dzięki życzliwości Muzeum Dobranoczek w Rzeszowie, które zostało powołane w 2008 r.

Instytucja powstała dzięki pomysłowi Wojciecha Jamy, na bazie przekazanych przez niego w darze eksponatów. Obecnie Muzeum aktywnie powiększa swoje unikatowe zbiory. Znajdują się w nim bezcenne eksponaty pochodzące z realizacji filmów animowanych. Są także różnorodne przedmioty z życia codziennego, ozdobione wizerunkami bajkowych postaci m.in.: wydawnictwa, zabawki, figurki, ceramika, znaczki, numizmaty, plakietki, przywieszki, artykuły kosmetyczne, opakowania po słodkościach, przezrocza małoobrazkowe, filmy na szpulach, kasetach i płytach. W Muzeum można spotkać Jacka i Agatkę, Gąskę Balbinę, Reksia, Bolka i

Lolka, Misia Uszatka, Colargola, Małego Pingwina Pik-Poka, Trzy Misie, Plastusia, Kota Filemona, Smerfy, Pszczółkę Maję, Wilka i Zająca oraz wiele innych postaci.

Wystawa w Łodzi będzie otwarta do 20 grudnia. Dla widzów teatru wstęp wolny.

